

Co všechno se dnes děje!

Konflikty vznikají v celém světě v důsledku nespokojenosti, bídy a nesvobody, ale také v rámci geopolitických zájmů mocností. Ambiciózní plány na postupné snižování nerovnosti mezi

„bohatým severem a chudým jihem“ se realizují jen velmi pomalu, stamiliony lidí stále hladoví, jsou bez přístupu k elektrické energii, nemají dostatek kvalitní pitné vody a tak bychom mohli pokračovat.

Propojení sociálními sítěmi a diskusemi na různých webech, mnozí hledají rychlá řešení a jiní zase dělají ukvapené závěry. Týká se to určité, stále rostoucí komunity, spojené informačními a telekomunikačními technologiemi, která si bez problémů vyměňuje informace a vlastní názory. Síla informace je dnes ohromná a jak můžeme poslední dobou sledovat, jsou jí podřízené i nově formulované vojenské doktríny a strategie manipulace.

Dnes jsme svědky měnícího se světa, narůstajícího zmatku v mezinárodních vztazích, kdy bipolární svět je nahrazován uspořádáním, v němž bude hlavním hráčem více velmocí.

Platforma pro zahraniční rozvojovou spolupráci i za této složité mezinárodněpolitické situace v rámci svých cílů a poslání hledá rovnováhu mezi obchodními a investičními partnery, usiluje o „otevření dveří“ na nové trhy pro české subjekty. Proto pokračujeme v aktivitách pro své členy, aby se rozvojová osvěta v našem případě měnila v marketingový průzkum a férové obchodní příležitosti.

Neziskové organizace, s jejichž sdružením, Českým fórem pro rozvojovou spolupráci průběžně spolupracujeme, se nyní kromě dalších aktivit soustředí na budoucí výchovu občanů k odpovědnému přístupu k životu, snaží se přesvědčit podniky, aby se věnovaly kromě podnikání i péči o své sociální okolí.

Velcí světoví dárci rozvojové pomoci, poučení dosavadními výsledky a v důsledku celosvětové finanční krize dnes hledají, jak do ní zapojit, kromě soukromého sektoru, také jeho soukromý kapitál. Nové rozvojové cíle budou variantou na minulé období, kdy bylo záměrem do roku 2015 odstranit hladovění a častá úmrtí dětí, zajistit přístup k vodě a zdravotní péči všem obyvatelům světa, zabezpečit vzdělávání dívek a vůbec zrovnoprávnit ženy na úroveň práv mužů v zemích, kde to není zvykem. Změnou ovšem je, že od podniků se neočekávají jen mecenášská gesta, ale skutečné zapojení, v rámci různých typů komerční spolupráce až po investiční spoluúčast s návratností vloženého kapitálu. V zájmu udržitelnosti ekonomického rozvoje zemí je tento nový přístup velmi důležitý.

Ráda bych na závěr svého zamyšlení poděkovala za stálou podporu, pomoc a vytvoření zázemí jedné ze zakladatelských asociací Platformy, Svazu průmyslu a dopravy ČR. Náš dík patří i generálnímu řediteli SP ČR Zdeňku Liškovi, který odchází ze své pozice. Jeho porozumění pro účast soukromého sektoru v rozvojových projektech bylo v počátku existence PPZRS důležité. Po sedmi letech se ukazuje, že synergie nejen SP ČR a Platformy, ale také ostatních členů sdružení přináší výsledky a pozitivní reakce veřejné správy. Spolu s ředitelkou Sekce mezinárodních vztahů Svazu průmyslu a předsedkyní výkonného výboru Platformy Dagmar Kuchtovou, jež se stává od 1. října generální ředitelkou SP ČR, měli velký vliv na začlenění našich podniků do zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

Platforma chce v příštích letech ve spolupráci se SP ČR hrát ještě významnější roli v zahraničně rozvojové spolupráci a v prosazování zájmů českých zaměstnavatelů a podnikatelů v rozvojovém světě. Osobně jsem přesvědčena, že ve vzájemné součinnosti se nám to bude dařit.

Podnikatelské mise překonaly naše očekávání

Podnikatelské mise, organizované Svazem průmyslu a dopravy, doprovázely prezidenta České republiky Miloše Zemana do Srbska a Slovinska ve dnech 1. – 4. dubna a do Rumunska a Moldavska ve dnech 20. – 23. května.

Srbsko a Slovinsko

Podnikatelská fóra jsme připravili ve spolupráci s hospodářskými komorami obou zemí a za podpory zastupitelských úřadů České republiky a sítě Enterprise Europe Network. V Bělehradě se zúčastnilo kolem stovky zástupců srbských firem, ve slovinské Lublani pak na fórum dorazilo asi osmdesát podnikatelů.

V české delegaci byla řada podniků, které již na těchto trzích působí, některé z firem dokonce spolupracují, nebo tvoří konsorcia. Z druhé strany byl také patrný skutečný zájem o spolupráci.

Jak potvrzuje každoroční šetření SP ČR, o Srbsku jako exportní a investiční destinaci uvažuje nemalé procento našich firem. „Řada našich firem zvažuje investice, zejména v kontextu přidružení Srbska k EU a v očekávání budoucího vstupu země do EU,“ uvedl prezident SP ČR Jaroslav Hanák. Podle Dagmar Kuchtové, ředitelky Sekce mezinárodních vztahů SP ČR, aktuálně projevují zájem tuzemské firmy zejména o velké veřejné zakázky v železniční dopravě, mimo jiné o rekonstrukci hlavního nádraží v Bělehradě a o výstavbu železničních koridorů. V centru zájmu je i chemická výroba a vodohospodářství, ale i energetika a těžební průmysl.

Srbský tajemník Ministerstva obchodu a telekomunikací Stevan Nikšević ocenil ve svém příspěvku na Fóru, že Srbsko je zařazeno mezi prioritní exportní země a poděkoval České republice za rozvojovou pomoc ve výši 28 milionů eur.

Zajímavé příležitosti se objevují i ve Slovinsku. Zástupci vlády nám prezentovali řadu možností v oblasti energetiky a infrastruktury. ČR je jedním z nejvýznamnějších obchodních partnerů Slovinska, vzájemný obchod je téměř vyrovnaný, s rostoucí tendencí a obratem cca 1 miliardy EUR. Slovinsko se řídí heslem. „Jsme malá země, a proto musíme být rychlí“. V plánu je tak rozvoj moderních technologií, čisté dopravy a energetiky. Ta

je v současné době téměř 100% postavena na fosilních palivech. Příležitosti se objevují také při privatizaci státních podniků, kterých je ve Slovinsku poměrně hodně. Jedná se např. o letiště, leteckou dopravu, telekomunikace, metalurgický, chemický, či potravinářský průmysl.

Rumunsko a Moldavsko

Podnikatelské fórum v Bukurešti si v rámci Rumunska připsalo jeden primát, neboť bylo první akcí svého druhu pořádanou na půdě Rumunské národní banky (BNR). Její historická budova, spolu s hojnou účastí rumunských podnikatelů, propůjčila této významné akci důstojnou atmosféru. Podnikatelské fórum slavnostně zahájil prezident ČR Miloš Zeman a guvernér BNR Magur Isarescu. Ještě před začátkem dvoustranných jednání byla v rámci fóra podepsána dohoda o financování projektu firmy Chemoproject Nitrogen a rumunské společnosti Azomures SA, Romania, na které se podílí Česká spořitelna a Československá obchodní banka, pojištění úvěru zajišťuje EGAP. Z rumunské strany se fóra účastnilo asi 120 zástupců tamní podnikatelské sféry a podle ohlasů firem přišla řada z nich s dobře připravenými návrhy na spolupráci.

Díky spolupráci s Komorou pro hospodářské styky se zeměmi SNS byla kvalitně připravena i druhá část cesty, jejíž hlavním bodem bylo podnikatelské fórum v moldavském Kišinevu. Podle slov účastníků přímo na místě, byli někteří překvapeni možnostmi a zajímavými schůzkami, se kterými v Moldavsku ani nepočítali.

Moldavské hospodářství může pro svou modernizaci využít české produkty a služby v oblasti energetiky, dopravní infrastruktury, strojírenství, zemědělství a mnoha dalších oborů. Zvláště potenciál pro rozvoj ekologického zemědělství a agroturistiky je vysoký.

Podnikatelského fóra v Paláci Republiky se zúčastnilo velké množství moldavských podnikatelů, takže se akce svým rozsahem příliš nelišila od fóra v Bukurešti. I z toho je patrné, že moldavská strana má skutečně zájem o spolupráci a bere takové akce vážně. Kromě podnikatelského fóra proběhla i řada neformálních jednání mezi podnikateli mimo oficiální program.

Podle prvních ohlasů během a těsně po skončení misí lze říci, že se jednalo o velmi úspěšné akce, které napomohou dalšímu rozvoji kontaktů českých podnikatelů v uvedených zemích. ■

Pavel Fára, Olga Zuláková

Vedením projektového týmu byla pověřena společnost IRCON

IRCON, s.r.o., je českou poradenskou firmou s mezinárodní působností, která byla založena zkušeným týmem konzultantů v roce 2003.

Zaměřuje se na přípravu a realizaci rozvojových projektů v oblasti vodohospodářství a environmentálních technologií především v rozvojových zemích, druhou hlavní činností firmy je poradenství v oblasti systémů řízení a vzdělávání především v oblasti kvality, ochrany životního prostředí a bezpečnosti práce.

Společnost realizuje projekty financované ze zdrojů ZRS ČR, strukturálních fondů EU či dalších zdrojů (například KfW, USAID atd.) ve výše uvedených sektorech od roku 2003. Tyto projekty jsou zaměřeny převážně na přenos moderních – zejména environmentálních technologií a dlouhodobých sociální a ekonomický rozvoj cílových oblastí. Do současnosti firma realizovala či se podílela na realizaci více než 35 projektů v Moldavsku (celkem 14 - včetně projektů v oblasti zemědělství a dodávek zdravotnického materiálu), Srí Lanka (2 projekty), Indie (2 projekty), Gruzie (5 projektů), Etiopie (3 projekty), Kosovo (1 projekt), Bosna a Hercegovina (2 projekty), dále Afghánistán, Kazachstán, Tádžikistán, Uzbekistán a dalších.

V Moldavsku IRCON dlouhodobě spolupracuje s vládními orgány, místními municipalitami, průmyslovými podniky, hlavními znečišťovateli a dalšími relevantními subjekty. Řada projektů byla realizována v oblasti městské infrastruktury, konkrétně v oblasti dodávek vody, čištění odpadních vod a odpadového hospodářství. Projekt v oblasti odpadového hospodářství byl implementován ve městě Leova, v současnosti společnost zpracovává ve spolupráci s německou GIZ a moldavskou Rozvojovou agenturou Jih (ADR Sud) dlouhodobou strategii udržitelného nakládání s pevnými odpady pro celý moldavský jižní region. V Leově byl v rámci projektu založen municipální podnik Salubr - Leova, který zajišťuje sběr, zpracování a zneškodnění komunálních odpadů (TKO) v Leově. Zároveň byla rekonstruována městská skládka a provedena osvětlová kampaň v oblasti nakládání s TKO. Byl zaveden separovaný sběr plastů a biologického odpadu.

Hlavním sektorovým zaměřením společnosti v Moldavsku je nicméně vodní hospodářství a zejména renovace a rekonstrukce systémů na čištění komunálních odpadních vod. Během posledních deseti let se IRCON podílel na založení jediného moldavského výrobce čistíren odpadních vod a zařízení pro vodohospodářství - firmy IM Boncom Srl. Od roku 2005 do roku 2008 realizoval v Moldavsku projekt, jehož cílem bylo provedení kompletního due diligence

Spolupráce se slovenskými podnikateli

Z iniciativy našich slovenských kolegů a po půlročních přípravách a vyjednávání je na světě Dohoda o vzájemné spolupráci v oblasti rozvoje mezi podnikatelskými platformami České republiky a Slovenské republiky. Je zcela zřejmé, že ve světě multilaterálních rozvojových projektů, obvykle rozsáhlých a financovaných z různých zdrojů, je spolupráce užitečná, ať už v oblasti znalostí a zkušeností s procesy implementace, nebo v přístupu k vlastní angažovanosti a účasti na projektu samotném.

Dohoda stanoví základní zásady, formuluje oblasti spolupráce, avšak nemá právní závazky.

Za důvodem memoranda byly rozdíly mezi právním přístupem české a slovenské vlády k účasti soukromého sektoru na rozvojových projektech, financovaných z národních rozpočtů pro ZRS.

S novým přístupem dárců ke spolupráci soukromého sektoru na řešení rozvojových cílů OSN po roce 2015 je totiž potřeba věnovat pozornost také právnímu rámci účasti firem na bilaterálních rozvojových projektech. Zatímco české podniky se účastní výběrových řízení České rozvojové agentury, slovenské podniky jsou nuceny žádat o dotaci na svůj rozvojový záměr, což neodpovídá charakteru jejich činnosti, kterou má být především generování zisku a zásadně hospodárné naklá-

dání s vlastními prostředky. Navíc unijní pravidlo „de minimis“ týkající se veřejné podpory soukromého podniku členské země neumožňuje mnoho opakování žádostí o dotaci.

Obě platformy předpokládají, že společnými osvětovými akcemi a konzultacemi dosáhnou výhodnějších podmínek pro slovenské kolegy. Pomohou také ke zlepšení komunikace mezi veřejným a soukromým sektorem. Na české straně se snaha o předávání zpětné vazby již setkala s úspěchem a výsledkem jsou programy na podporu podnikatelského partnerství a investic v rozvojové zemi (viz další informace na www.czda.cz).

Spolupráce obou sdružení podnikatelů se bude řídit dohodnutými pravidly a jejich snahou bude získat další partnery v dalších zemích Visegrádské dohody, zejména v oblasti budování kapacit. To by mělo přilákat pozornost dalších podnikatelů, kteří mají zájem komerčně působit v rozvojových zemích. Společné akce platformou, zejména v příštím roce kampaň k rozvojovým cílům OSN, tak budou moci jasněji ukázat rozdíly mezi čistým exportem a rozvojovými projekty včetně toho důležitého průsečíku, kde jsou ve skutečnosti férové obchodní příležitosti. ■

Více o partnerské platformě lze najít na <http://ppzrs.sk/>

vybraným městům, průmyslovým podnikům a dalším zájemcům v oblasti vodohospodářství. Ve městech Leova, Vulcanesti a Cimislia realizoval projekty komplexní rekonstrukce tamních čistíren odpadních vod včetně návazné infrastruktury. Akcí rekonstrukce ČOV Cimislia spolufinancovala agentura ADR Sud, příjemce tohoto projektu. Součástí všech infrastrukturních projektů jsou vždy intenzivní edukativní kampaně, zaměřené na změnu chování a návyků tamních obyvatel v oblasti ekologie.

Projekty ZRS realizované společností IRCON jsou místními partnery a státní správou země příjemce zpravidla hodnoceny kladně. Mnohé z nich jsou dávány za příklad vhodně implementovaných projektů v oblasti městské, případně obecní infrastruktury i dalším donorům. Ze strany donora či nezávislých evaluatorů byly několikrát monitorovány a hodnoceny - vždy s kladným hodnocením (naposledy v roce 2013). ■

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Cílem Platformy Podnikatelů pro ZRS je:

- zvyšovat úspěšnou účast českých firem v projektech rozvojové pomoci a spolupráce
- podporovat dlouhodobé investice v rozvojových zemích s výhodnou pozicí pro české dodavatele technologií a služeb
- prosadit partnerství veřejného a soukromého sektoru v programech zahraniční rozvojové spolupráce
- Platforma hledá aktivní členy se zájmem o účast v rozvojových projektech i práci v expertních týmech Platformy a pracovních skupinách Rady pro ZRS ČR
- PPZRS je prostorem pro sdílení informací, nápadů, zkušeností a kontaktů.

Informace o podmínkách členství:
www.ppzrs.org

Kontakt

Sekretariát PPZRS
Freyova 948/11, 190 00 Praha 9
Poštovní adresa:
Politických vězňů 1419/11, 113 42 Praha 1
Telefon: +420 225 279 403
+420 603 826 261
Fax: +420 284 686 464
e-mail: platforma@sprcr.cz

Zpravodaj je určen ke zvyšování povědomí podnikatelského sektoru o politice zahraniční rozvojové spolupráce v souvislosti s politikou proexportní za účelem rozšíření všech forem podpory podnikání a investičních projektů v rozvojových zemích. Je financován z prostředků MZV ČR.

Ekonomický růst se musí stát udržitelným

STRATEGICKÉ KONZULTACE UNDG pro Evropu a Střední Asii "Doing Good to Do Better: Successful Corporate Strategies that Benefit Society" (Bratislava 16. - 17. června), byly součástí série organizované v souvislosti s přípravou na formulaci nových rozvojových cílů po r. 2015, kterou finálně připravuje OSN.

Jako svou poslední akci je organizovala slovenská pobočka UNDP, která se letos odstěhovala do svého nového působiště v Ankaře. Konzultace byla věnována zapojení soukromého sektoru do implementace rozvojových cílů po r. 2015.

Týkala se čtyř tematických okruhů, na kterých pracovaly skupiny složené z delegátů setkání a jejichž práci moderovali zaměstnanci UNDG.

Zástupkyně Platformy podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci se zúčastnila diskuse a podílela se na práci pracovní skupiny s tématem: Re-industrializace a regionální rozvoj skrze inovace: Výzkum a vývoj a průmyslová konkurenceschopnost.

Téma bylo diskutováno z hlediska souvisejících politik, zlepšení partnerství, strukturovaného soukromého financování, zapojení mezinárodních MSP a rozšíření důvěry k rozvojovým snahám skrze transparentnost a odpovědnost.

Podle OSN byl ekonomický růst identifikován jako klíčový pro rozvoj a jako „základní ingredience rozvojového receptu“. Ekonomický růst se však musí stát udrži-

telním a zajistit zároveň environmentální požadavky. Potřeba strukturální transformace v přístupech k rozvojové spolupráci a k dosažení nově formulovaných cílů rozvoje, je počátečním krokem.

Závěrečná vystoupení významných osobností z úřadů OSN potvrzují jako správné dlouhodobé směřování aktivit PPZRS, a to zejména směrem k soustředěnému rozvíjení podnikatelského prostředí v partnerských, pomoc přijímajících zemích, podpoře podnikatelského partnerství za účelem zlepšování oboustranných obchodních vztahů, podpoře investičních komerčních projektů, které ve svém dopadu mohou působit na ekonomický růst, zlepšování životních podmínek zainteresovaných subjektů v místě a osob v jejich okolí.

SEMINÁŘ O STRATEGICKÉM PROGRAMOVÁNÍ oficiální rozvojové pomoci (ODA) pořádaný regionálním centrem UNDP Bratislava (2. – 4. dubna), ze série věnované budování kapacit v oblasti mechanismů ODA pro strany zainteresované na implementaci politiky ODA, včetně její přípravy.

PPZRS získala jedno účastnické místo, stejně jako FORS (České fórum neziskových organizací) na celém programu budování kapacit, který je jinak určen, kromě zemí Víšegrádské dohody, také začínajícím dárcovským zemím ODA ze střední a východní Evropy.

Seminář zahájila Elisabeth Thioléron, představitelka OECD, která odpovídá za evaluační zprávy, tzv. peer review všech států, členů DAC (Development Aid Committee). Ve svém vystoupení zdůraznila, že celkový přístup k poskytování ODA by se měl řídit všemi doporučeními postupně vypracovanými všemi stranami, celosvě-

tově zainteresovanými na zlepšování celkové kvality poskytování rozvojové pomoci. Dále hovořila o trendu u zavedených dárců, např. Kanada, Austrálie, Nový Zéland, slučovat či redukovat jednotlivé úřady zabývající se ODA a zahrnovat je pod ministerstva zahraničních věcí. Na rozdíl od německé reformy systému rozvojové pomoci a spolupráce, je zde rozhodovací pravomoc týkající se odborných záležitostí od příprav a řízení programů až po projektové záležitosti vrácena zpět do rukou úředníků spojených s diplomatickými povinnostmi a kompetencemi, což je podle ní nešťastný způsob, který zcela jistě nepovede k očekávaným úsporám administrativních nákladů atd.

Prezentace byly doprovázeny bohatou diskusí na dané téma také druhý den semináře, který byl věnován již zavedeným agenturám - Swiss Development Cooperation a Austrian Development Agency. Švýcarská praxe využívá pro implementaci všech svých rozvojových projektů realizátory vybrané ve výběrovém řízení a přes své regionální kanceláře pak na implementaci dohlíží, kontroluje a sleduje celkovou kvalitu a hospodárnost všech aktivit v místě. Model připomíná implementační decentralizaci vnější pomoci EU, která proběhla počátkem tohoto století.

Mnoho otázek na ředitele rakouské rozvojové agentury, Roberta Zeinera (RZ), odhalilo nelehkou pozici ADA, která sice odolává úplnému zařazení pod rakouské MZV, avšak v rámci redukce rozvojového rozpočtu je nucena ke krátkodobému plánování. ■

Prezentace uvedené na semináři jsou umístěny na webu UNDP:
http://dl.undp.sk/materials_presentations_ZIP

Připravujeme diář PPZRS 2015

Diář PPZRS 2014, praktický průvodce rozvojovou problematikou pro podnikatele spojený s kalendářem měl pozitivní ohlas. Celý náklad byl rozšířen mezi členskou základnu a nezapomněli jsme ani na partnery Platformy, včetně institucí veřejné správy zainteresované na ZRS ČR. Publikace byla financována pouze z vlastních prostředků sdružení a z inzerce.

Obsah diáře 2015 směřujeme k Evropskému roku rozvoje 2015, což je kampaň EU k novým rozvojovým cílům OSN. Zahrne upozornění na zajímavé události připravované pro r. 2015, ale uvede také konkrétní odkazy na zdroje informací k obchodním příležitostem v rozvojových projektech.

Diář 2015 bude doplněn brožurou s praktickým přehledem pro podnikatele, které zajímá komerční uplatnění v nově formulovaných rozvojových okruzích od dodávek do projektů až po vstup na nové trhy.

Cílem obou publikací je upozornit podnikatelský sektor na novou strategii cíleného rozvoje chudých a málo rozvinutých zemí, na které se shodli velcí dárci pomoci a s jejíž pomocí nové udržitelné cíle formuluje OSN.

Na příkladech ukážeme, jak konkrétně se rozvojová témata týká podnikatelů a jejich zahraničních podnikatelských strategií. Autoři obsahu doufají, že v publikacích uvedené informace ukáží podnikatelům konkrétní cestu, jak se komerčně podílet na ekonomickém rozvoji světa, aniž by museli významně riskovat své podnikatelské prostředky.

Diář bude distribuován jak mezi členské firmy, tak adresátům ve veřejné správě, institucím zainteresovaným na rozvojových projektech i představitelům neziskové sféry. Obchodní příležitosti tak lze získat i relevantní inzercí v diáři, nebo samotné brožure, protože zde budou zájemci o zakázky hledat partnery do konsorcií a subdávatele anebo technické a technologické služby odborných expertů.

Informace o možnostech inzerce v uvedených publikacích zodpovíme na adrese:
platforma@spr.cz

4	Diana
Srdeční	Wednesday
5	Dalimila
Čtvrtek	Thursday
University	